

“Υπάρχει και

κάτι χειρότερο απ' την αμαρτία. Είναι η αλαζονεία της αρετής." λέει ο Άγιος Αυγουστίνος, δείχνοντας μια άλλη αλαζονεία, αυτή των πιστευόντων ότι είναι κάτι το ξεχωριστό, ακόμη και μέσα στο ίδιο το σώμα της Εκκλησίας, αναδεικνύοντας μορφές ευσεβισμού και δοκησιοφίας με προσωπίο τελώνου της γνωστής παραβολής. Ο Άγιος Γρηγόριος Νύσσης φέρνει στη επιφάνεια τη σχέση αλαζονείας και οργής, συνιστώντας: "Αν βρεις τρόπο να αποβάλεις την υπερηφάνεια από τον χαρακτήρα σου, τότε δεν βρίσκει τρόπο ν' αναπτυχθεί μέσα σου και το πάθος του θυμού".

Ο Γρηγόριος Ναζιανζηνός αντιπαραβάλλει τον αλαζόνα με την εικόνα του εξωτερικού ενός τάφου: "Βέλτιον καλόν όντα, νομίζεσθαι κακόν, ή κάκιστον, δόξαν έχοντα (να φαντάζεται) αγαθού. Ως τάφος πλαστός τοις ανθρώποις φαινόμενος, και υπάρχων, όστις σεσηπόσι νεκροίς έσωθεν υπερόζων, έξωθεν λάμπει ασβέστω και ζωγραφίαις τερπναίς".

Ο αλαζών μένει χωρίς στήριγμα, κατά τον Άγιο Ισάκ το Σύρο: "Η υπερηφάνεια διώχνει τον φύλακα Άγγελό μας, ενώ η προσευχή και η ταπείνωση τον κρατά κοντά μας βοηθό και φύλακά μας". Ο Ιωάννης ο Δαμασκηνός συγκρίνει τον αλαζόνα με τον Αδάμ, που από αλαζονεία, "του γίνεσθαι ίσα Θεώ", εξέπεσε του Παραδείσου: "Αδάμ ποτε τον προπάτορα ο εχθρός παρασκευάσας ισοθειαν φαντασθήναι, εξήνεγκε παραδείσου και μέχρις άδου πυθμένων κατήγαγε." Ο αδάμας της ερήμου Άγιος Ιωάννης ο Σιναΐτης πιστεύει ότι η αλαζονεία φύεται στη λησμοσύνη των αμαρτημάτων του ανθρώπου:

"Την λησμονιά των αμαρτημάτων την προκαλεί η υπερηφάνεια, διότι η ενθύμησή τους προξενεί ταπεινοφροσύνη", ενώ τη θεωρεί αίτιο απουσίας των αρετών: "Όπως το σκοτάδι είναι ξένο από το φως, το ίδιο ξένος είναι και ο υπερήφανος από κάθε αρετή", και μητέρα όλων των μεγάλων παθών: "Η υπερηφάνεια είναι άρνηση του Θεού, εφεύρεση των δαιμόνων, μητέρα της κατάκρισης, απόγονος των επαίνων, απόδειξη ακαρπίας, φυγάδευση της βοήθειας του Θεού, πρόδρομος της παραφροσύνης, πρόξενος πτώσεων, πηγή θυμού, θύρα της υποκρισίας, στήριγμα των δαιμόνων, φύλακας των αμαρτημάτων, δημιουργός της ασπλαχνίας, πικρός κριτής, απάνθρωπος δικαστής και ρίζα της βλασφημίας". Ο ίδιος ο ερημίτης θεραπεία της αλαζονείας βλέπει μόνο από τον ίδιο το Θεό: "Τους ακόλαστους μπορούν να τους γιατρέψουν οι άνθρωποι, τους πονηρούς οι άγγελοι και τους υπερήφανους μόνο ο Θεός".

Ο κορυφαίος Πατέρας της Εκκλησίας Ιωάννης ο Χρυσόστομος εξηγεί γιατί ο αλαζών απομακρύνεται από το Θεό: "Όταν είμαστε κυριευμένοι από το πάθος της υπερηφανείας, είτε παρθενία, είτε νηστεία, είτε ελεημοσύνες, είτε ο,τιδήποτε άλλο κι αν κάνουμε, όλη η ζωή μας γίνεται ακάθαρτη. Διότι ακάθαρτος παρά Θεώ πας

υψηλοκάρδιος”. Ο Άγιος Εφραίμ ο Σύρος συμβουλεύει: “ Ταπείνωσον τον λογισμόν της υπερηφανείας, πριν η υπερηφάνια σε ταπεινώση”. Ο Άγιος Ησύχιος ο Πρεσβύτερος αποκαλεί μητέρα της αλαζονείας τη φιλαυτία: “Παιδιά της φιλαυτίας είναι: οι έπαινοι στην καρδιά, η αυταρέσκεια, η λαιμαργία, η πορνεία, η κενοδοξία, ο φθόνος και το κορύφωμα όλων των κακών, η υπερηφάνεια.” Σαν κατακλείδα της πατερικής σκέψης ας ακούσουμε τα λόγια ενός σύγχρονου Πατέρα, του Σωφρόνιου του Έσσεξ: “Ρίζα όλων των κακών είναι η υπερηφάνεια.”

Πηγή: askitikon.eu